

המקדיש מידו⁽²²⁾ של האחר או קרובו, הרי היא יוצאה⁽²³⁾ לכהנים ביובל כשם שהיתה

יוצאת לכהנים מהגואל שבא המקדיש מחמתו⁽²⁴⁾ וכחו.

פדה הבן מההקדש, שאין השדה יוצאת לכהנים ביובל.

זה דומה לגאלה המקדיש עצמו ולכן היא יוצאת לכהנים.

22. כתב המנחת חינוך [שנה ח] שהגאולה הזאת היא רק כשמסכים הפודה מההקדש למכור לבעלים אך בעל כרחו אי אפשר לפדות ממנו, שכל זה שאפשר לפדות שדה אחוזה בעל כרחו של הקונה זה רק בקרקע שעתידה לחזור לבעלים ביובל ולכן יכולים לגאול אותה בעל כרחו של הלוקח. אך כאן שהקדישו הבעלים את הקרקע ופדאה אחר ובמצב הזה אינה חוזרת לבעלים ביובל שוב אינם יכולים לפדות ממנו בעל כרחו.

אך לדעת הרמב"ם הרי גם כשגואל המקדיש עצמו הקרקע אצלו היא רק שדה מקנה ומכל מקום אינה יוצאת לכהנים ביובל, והוא הדין בגאלה אחר וגאלה מידו אף על פי שבפדיון מההקדש היא רק שדה מקנה, מכל מקום כיון שכעת היא אצל המקדיש שוב אינה יוצאת לכהנים ביובל.

אבל אם גאלה בנו מיד ההקדש כיון שהיא חוזרת ביובל לאב יכול האב לפדות אותה מהבן בעל כרחו כמו שאר קרקע שיכול לפדות מהלוקח בעל כרחו.

וכתב המנחת חינוך שאם גאלה אחר מההקדש וחזר והקדישה ופדה אותה הראשון מההקדש, לדעת רש"י והראב"ד תצא ביובל לכהנים, שכמו שאם קנאה הראשון מהפודה יוצאת לכהנים הוא הדין אם הקדיש אותה הפודה וחזר הראשון ופדה אותה תצא לכהנים ביובל. אך לדעת הרמב"ם שאם קנאה הראשון מהפודה אינה יוצאת לכהנים הוא הדין אם הקדישה הפודה וחזר הראשון ופדאה אינה יוצאת לכהנים.

אך חזר בו המנחת חינוך מזה וכתב שגם כשגאלה הבן אין האב יכול לפדות ממנו בעל כרחו, כי כל הדין שאפשר לפדות בעל כרחו זה רק כשהדיוט מוכר להדיוט. אך כאן שהיה הקדש באמצע לא נאמרו דיני גאולה בזה ואי אפשר לפדות אפילו מהבן בעל כרחו.

אך כתב המנחת חינוך שלא יוכל הראשון לפדות אותה מההקדש בעל כרחו של הקדש, כיון שהגיעה השדה לידי הקדש מידי הפודה וממנו אי אפשר היה לפדות בעל כרחו, שוב לא יוכל הראשון לפדות מההקדש בעל כרחו כי יש להקדש טענה מה מכר ראשון לשני כל זכות שתבוא לידו, וכיון שמהפודה אי אפשר לפדות בעל כרחו, קיבל גם הקדש את הזכות הזאת ואי אפשר לפדות ממנו בעל כרחו.

23. כך היא גירסת רש"י. אך הרמב"ם [פ"ד מערכין ה"כ] גורס שאינה יוצאה לכהנים ביובל, והראב"ד השיג עליו מהמשנה שכתוב שיוצאת לכהנים ביובל. אך סיים הראב"ד שיש בזה נוסחאות מתחלפות.

24. כך פירש רש"י, ותמה הגרי"ז, מדוע הוצרך רש"י לטעם זה, והרי לכאורה הטעם פשוט שרק כשפדה המקדיש עצמו אמרה התורה שאינו יוצא לכהנים. אך כשפדה אחר יוצאת ביובל לכהנים, ומה שחזר המקדיש וגאל מהפודה אין זה משנה את הפדיון מההקדש

וביאר הגר"ח שהרמב"ם והראב"ד הולכים לשיטתם, שלדעת הראב"ד הרי כשהמקדיש פודה הקרקע נהיית אצלו מיד שדה אחוזה וכמבואר לעיל, ואילו כשאחר פודה מההקדש הרי היא אצלו רק שדה מקנה ולא שדה אחוזה, ואם כן, כשגאלה אחר וגאלה המקדיש מידו אין